

София 1612
ул. "Пиърс О'Махони – 10, ателие 3
тел: +359 887 209 261;
факс: +359 2 951 57 84 ;
E-MAIL: office@expert-bg.com
WEB SITE: <http://www.expert-bg.com>
София,

Изх. № 024 /28.11.2014г.

ДО

Г-н ХРИСТО ИВАНОВ

МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ул. „Славянска” № 1

гр. София 1000

КОПИЕ: ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ул. „Екзарх Йосиф“ № 12

гр. София 1000

ОТНОСНО: Становище и предложения по проект на Наредба за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица, публикуван на интернет сайта на Министерството на 14.11.2014 г.

Уважаеми господин Министър Иванов,

Българската Асоциация на вещите лица и експертите (БА "ВЛЕК") е сдружение с нестопанска цел, създадено на основата на съществуваща структура от професионални връзки между действащи, признати и доказани експерти, оценители, вещи лица и арбитражни експерти. Към настоящия момент "БА ВЛЕК" разполага с екип от над 100 утвърдени в своята област експерти – икономисти, инженери, лекари, компютърни специалисти, химици, биолози, както и професионалисти с управленски и проектантски опит в промишлеността, транспорта, технологиите и учебните технически средства от цялата страна.

Искрено се надяваме да вземете под внимание представените по долу промени и предложения, което би довело единствено до създаването на един качествен нормативен акт, отговарящ и синхронизиран с националната и европейска практика.

Като заинтересовано лице – организация на съдебни експерти, Ви представяме наше становище и предложения, на основание чл.26 ал. 2 от ЗНА, и касаещи публикувания проект на Наредба, както следва:

1. В чл. 2 да отпадне т. 2 – „назначаване на принципа на случайния подбор”.

Мотиви: Отменено законово изискване от ЗСВ, както и практически неприложимо, създаващо предпоставки за блокиране на съдебната система и качеството на експертната услуга.

2. Чл. 4 до чл. 6 – да отпаднат.

Мотиви: Извън обхвата на възложеното в чл. 403, ал. 1 от ЗСВ; Нереалистично е да се очаква от едно лице да организира експертно деловодство, което би довело до необходимостта от наемането на специализирани архивни площи и служители.

3. Чл. 7 да се прецизира.

От приложение № 1 да отпаднат „съдебномедицински експертизи” и „съдебна експертиза на психично състояние”.

Мотиви: Предмет на разглеждане са в отделна наредба – по чл. 403а от ЗСВ.

4. Предложение: В приложение № 1 да се въведе клас „оценителни експертизи”.

Мотиви: Намират широко приложение по граждански и наказателни дела.

5. Предложение да се приеме т. 10 на чл.14 със сходен смислов текст ”10. Декларация по чл. 37 – чл.40 от Наредбата за приемане и спазване на „Етични правила за поведение на вещото лице”.

Мотиви: Няма процедура по волеизявление от страна на експертите, за спазване на „Етичните правила на вещите лица”. В противен случай, следва т.7 на чл. 20, ал. 1 да се прецизира.

6. В чл. 20, ал. 1, т. 2– да отпадне изискване по т. 7.

Мотиви: няма включена т. 7 в чл.10 от проекта на Наредба.

7. Т. 8 от чл.20, ал. 1 следва да се прецизира.

Мотиви: Няма критерии за определянето на разумен срок за извършване на експертизи, както и хопотезите при които забавянето на експертното заключение ще се приема за уважително. Срокът следва предварително да се съгласува с вещите лица.

8. Чл. 22 – да се допълни. Структурата на цената за извършената експертиза следва да включва възнаграждение за положен труд, компенсиране на извършени присъщо -необходими разходи, както и обезщетение за времето, през което експерта не е извършвал обичайната си дейност.

Мотиви: *Европейската практика.*

9. Чл. 23 – да се допълни. Да се уточни кой командирова вещото лице и формулира задачите на командированя. Да се изпишат измененията и допълненията в Наредбите за командироване.

10. Чл. 24 – да се прецизира. Сумата от 15 лв да се осъвремени с обявяваната от НСИ инфлация, считано от 2008 г.

11. Т. 1 и т. 2 от чл. 26, ал. 1 – да се прецизират. Да се посочат обективни критерии и научни подходи за съобразяване и преценяване на (1) сложността и спецификата на поставените задачи и (2) компетентността и степента на квалификация на вещото лице. Тези параметри да се определят предварително с акта, с който се назначава експертиза, и съобразно тях да се определя съответно квалифицирано (компетентно) вещо лице.

Мотиви: *Възможност за субективно мнение на назначаващия орган.*

12. Т. 6 от чл. 26, ал. 1 – да се прецизира. Предварително да се уточнява с акта за назначаване на експертиза дали се допуска работа в почивни и празнични дни.

Мотиви: *Възможност за субективно мнение на назначаващия орган.*

13. Чл. 26, ал. 3 – да се прецизира. Да се посочат обективни критерии и научни подходи за преценка и оценка на разходите, свързани с извършването на експертиза.

Мотиви: *Възможност за субективно мнение на назначаващия орган.*

14. Чл. 27, ал. 1 – да се допълни в съответствие с изложеното по т. 8 по-горе.

15. Чл. 28, ал. 1 – да отпадне.

Мотиви: *Чл. 403 ал.1 от ЗСВ не предвижда Министърът на правосъдието да определя размер на часова ставка на труда на вещите лица.*

С допусната съдебно-икономическа експертиза по адм.дело № 3367/2013 г. на ВАС/VIII отд. е установено, че часова ставка от 5 лв./час не е икономически обоснована и не съответства на дължимото възнаграждение за труда на вещи лица. Експертизата е обсъдена в съдебно заседание и приета от съда.

Алтернативно: Да се ползват подходи за определяне на възнаграждение (часова ставка), сходни с приложимите за други лица от съдебната система, посочени в ЗСВ.

16. Чл. 29 – да се допълни. Посочените параметри да се определят предварително с акта, с който се назначава експертизата.

17. Чл. 30, ал. 2 – да отпадне.

Мотиви: *Изброените по т. 1 – т. 3 разходи като вид не съответстват на условията, посочени в чл.26, ал. 1, т. 6.*

Алтернативно: Посочените разходи да са по преценка на органа, възлагащ експертиза, като се отразяват предварително в акта за назначаване.

18. Чл. 31, ал. 1 – да се допълни. „Възнаграждението и разходите на вещото лице се изплащат от органа, който го е назначил, в срок от 60 дни”.

Мотиви: *Хармонизация с Директива 2011/7/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16.02.2011 г.*

19. Чл. 31, ал. 3 – да се допълни. Да се въведат обективни критерии за неприемане на заключение.

Алтернативно: Да отпадне. Заключението може да не бъде прието, например по причина, че страните в съдебния спор са стигнали до споразумение. Или поради субективна невъзприемчивост на органа, възложил експертизата, както и поради обективното отсъствие на специални знания.

20. Чл. 31, ал. 4 – да отпадне.

Мотиви: *По предложена в чл. 28 процедура, възнаграждението на вещите лица е функция на декларираното „действително отработен час” и часовата ставка определена в чл.28, ал.1, следователно при редуциране на възнагръждението съществува субективно оспорване от назначаващия орган на действителното отработено време. При увеличаване на възнаграждението, проектът текста дублира смислово дефинираното в чл. 30, ал. 3.*

Алтернативно: Да се въведе обективност при установяването на наличие на основания.

21. Чл. 32, ал. 2 – да се прецизира.

Мотиви: *В проекта на чл.28, ал. 1 няма предвиден минимум.*

22. Чл. 33 – да отпадне.

Мотиви: *Изисква извършването на преценка на качествени и количествени параметри на специализирана разработка при отсъствие на специални знания, както и по предложена в чл. 28 процедура, възнаграждението на вещите лица е функция на декларираното „действително отработен час” и часовата ставка определена в чл.28, ал.1, следователно при редуциране на възнагръждението съществува субективно оспорване от назначаващия орган на действителното отработено време.*

Алтернативно: Да се въведат обективни критерии и научно-обосновани подходи за преценка.

23. Чл. 34 – да се допълни. Да се предвиди възможност за предоставяне на паричен аванс от командироващия, който да се отчита от вещото лице по реда на Наредбата за командировките в страната.

***Мотиви:** Хармонизация с Наредбата за командировките в страната.*

24. Чл. 36 – да отпадне.

***Мотиви:** Въвеждат се права и задължения за трето лице (ВСС), извън делегираната компетентност на Министъра по чл.403, ал. 1 от ЗСВ.*

25. т. 4 от § 1 от ДР към проекта на Наредба – да се допълни. „Експертиза е процесуално регламентирана дейност с характера на доставка на услуга, извършвана по искане на компетентния орган от вещи лица или от специализирани организации, включващи в състава им специализиран състав от вещи лица.

***Мотиви:** От практически аспект е установено, че случайното съавторство (при колективни /комплексни/ експертизи) не представя качествен резултат и е предпоставка за забавяне и влошаване на експертната услуга.*

Относно характера – решение на ЕСПЧ по съединени дела С-372/09 и С-373/2009г.

Относно специализираните организации – в качеството на общоприета европейска практика. В националната практика е приложимо при счетоводни одити, оценки, проектни и надзорни дейности.

26. § 1 от ДР към проекта на Наредба – да се допълни с определения за:

- „компетентен орган” (възлагащият експертиза и определящият вознаграждението и неговите параметри);
- „първоначално вознаграждение”.

В заключение предлагаме да се сформира работна група за изработване на проект на Наредба, която да отразява добрите национални и европейски практики и която ще доведе до подобряване на съдебния процес.

Председател на Управителния Съвет

Орлин Колев